

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ЗРЕЊАНИН
Трг др Зорана Ђинђића 1, Зрењанин, www.zrenjaninheritage.com, spomkultzr@yahoo.com
ПИБ: 103255037, М.број: 08804516, Жиро-рачун: 840-857664-61, Тел/факс: 023-564 366

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ЗРЕЊАНИН ЗА 2014. ГОДИНУ

Март 2014.године

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ УСТАНОВЕ ЗА 2014.ГОДИНУ

1. Подаци о установи:

Назив: Завода за заштиту споменика културе Зрењанин
Адреса: Зрењанин, Трг др Зорана Ђинђића 1
Тел/факс: 023/564-366
E mail:spomkultzr@yahoo.com
Одговорно лице: Милан Ковачевић, директора

2. Подаци о простору који установа користи:

- Основ коришћења:
Уговор о коришћењу простора закључен са Јавним стамбеним предузећем Зрењанин уз сагласност Града.
- стање простора:
Простор који користи Завод за заштиту споменика културе Зрењанин налази се на првом спрату пословно-стамбене зграде. Користимо део који се састоји од 8 канцеларије, површине око 200.м2. Шест канцеларија је у низу, док су две одвојене. Овај простор не задовољава у потпуности потребе установе. Наиме, пожељно би било да је простор једна целина.
Од 24.08.2014. године, због урушавања дела објекта у чијем је закупу, Завод нема свој простор, односно привремено је смештен у поткровљу Народне библиотеке, у Зрењанину.
Овај простор је потпуно неадекватан. Немамо фикну телефонску линију ни могућност да користимо факс апарат.

3. Подаци о запосленима:

- Укупан број запослених: 11 + директор, укупно 12 запослених
- Структура: 3 архитекте, 3 историчара уметности, 1 етнолог, 1 археолог, 1 дипл. правник, 1 економски техничар, 1 правни техничар.
- У заводу 11 запослених ангажовано је на неодређено време, док је директор закључио радни однос на одређено време, у складу са одредбама Закона о култури.

ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

Завод за заштиту споменика културе Зрењанин надлежан је за заштиту културних добара на територији Средњебанатског управног округа, односно за Град Зрењанин и општине Нова Црња, Нови Бечеј, Житиште и Сечањ.

Град Зрењанин финансира зараде и материјалне трошкове у целисти и већи део трошкова за делатност Завода.

Од других општина у финансирању је учествовала Општина Нови Бечеј. Остале општине плаћају услуге по потреби.

Завод остварује и сопствена средства.

Правником о систематизацији радних места у Заводу постоје два одељења.

Рад на једном предмету захтева ангажовање стручњака из више области. При изради пројеката или елабората за израду просторног плана и проглашење за културно добро, учествују архитекте, исторари уметности, археолог, етнолог, правник.

I Извештај о раду - реализација плана из 2014. године

1. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ АРХЕОЛОГА

Током текуће године археолошко одељење почело је формирање евиденционих листова свих археолошких локалитета на територији града Зрењанина.

У насељу Арадац и његовом атару евидентирано је 14 локалитета, за сваки локалитет отворен је евиденциони лист са свим именима власника парцела на којима постоје остаци материјалне културе.

У атару насеља Банатски Деспотовац регистровано је 4 археолошка локалитета.

У атари Белог Блата регистровано је и евидентирано 9 археолошких локалитета.

У насељу и атару Ботоша евидентирано је 13 археолошких локалитета.

У насељу и атару Ченте налази се евидентираних 15 археолошких локалитета .

У атару Елемира налази се 12 реистрованих локалитета.

У атару Ечке и насељу налази се 4 регистрована локалитета.

У атару Фаркаждина регистровано је 17 локалитета.

Обрађени су предмети и дати услови на:

1. Захтев за добијање услова за потребе израде урбанистичког пројекта за изградњу бензинске станице за снабдевање течним нафтним дериватима и течним нафтним гасом у КО Нова црња на кат. парц. 397/1.- за добијање свих услова извршено је рекогносцирање терена и праћени су радови приликом извођења земљаних радова.
2. Захтев за издавање услова за извођење хидрогеолошких услова за извођење хидрогеолошких истраживања на потезу Јамуре, у Торди,
3. Захтев за издавање услова за хидрогеолошка истраживања у циљу истраживања термалних вода у Торди,
4. Захтев за издавање услова за израду урбанистичког пројекта и издавање комплекса трансфер станице са комуналним парком у Житишту, К.О. Банатски Двор, кат. парц 1280,
5. Захтев за легализацију силоса у Перлезу,
6. Захтев за издавање услова за потребе израде студије изводљивости експлоатације воде на лежишту Средња страна –Полет , Нови Бечеј,
7. Захтев за добијање услова за потребе израде урбанистичког пројекта за доградњу постојећег хотела Тиски цвет-Спа Велнес центра и изградњу нових објеката комплекса хотела у Новом Бечеју,
8. Захтев за израду просторног плана државног пута првог реда М-24,
9. Захтев за добијање услова за потребе издавања услова за извођење хидрогеолошких истраживања- Вокторија у српском Итебеју,
10. Захтев за потребе издавања услова за израду плана детаљне регулације радног комплекса Агроглобале, Меленци,
11. Захтев за издавање пројектних услова за изградњу привидног оптичког кабла за Неузину, Јарковац, Банатску дубицу,
12. Захтев за издавање услова и мера техничке заштите на траси оптичког кабла на релацији Шурјан.Бока,
13. Захтев за издавање пројектних услова детаљне регулације нових бунара Б-2/2014 на постојећем изворишту фабрике синтетичког каучука у Елемиру,
14. Захтев за издавање пројектних услова детаљне регулације југоисточне радне зоне у Куману,,
15. Захтев за издавање услова за потребе хидрогеолошка истраживања на изворишту предузећа Агрометод, у Перлезу,
16. Кничанин, меморијални комплекс жртвана Подунавских шваба у оквиру проблема трасе гасовода Јужни ток.

Септембра месеца рад у Народном музеју на прикупљању документације о археолошким локалитетима. Прегледане су инвентарне књиге, књиге површинског материјала у којима се налазе заведени археолошки материјала у којима се налазе заведени археолошки налази од снимања музеја. овим истраживњем констатовано је неколико десетина локалитета који су доспели у музеј.

2. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ У ОБЛАСТИ ЕТНОЛОГИЈЕ

Поводом обележавања стогодишњице избијања Првог светског рата, дат је приоритет меморијалима из тог периода, тако да су за конзерваторско-рестаураторске радове обезбеђена средства за два споменика, из два извора.

1. *Споменик жртвама Првог светског рата у Орловату*, финансијска средства обезбеђена по конкурсу, преко Републичког завода за заштиту споменика културе из Београда

2. *Споменик палим добровољцима из Првог светског рата на Добруци* у Ботошу, средства обезбеђена код Министарства рада, запошљавања и социјалне политике – сектора борачко-инвалидске заштите.

У изради оба пројекта Завод је активно учествовао у својству сарадника.

Током 2014. год. објављени су ауторски текстови у домаћим и страним стручним часописима и књигама:

1. Бранислав Милић: *“Швапска кућа“ – одступање од традиционалног војвођанско-панонског типа куће*, Гласник Друштва конзерватора Србије бр. 38, Београд 2014.

2. Branislav Milić: *Graditeljsko i hidrotehničko nasleđe Vojvodine*, Zbornik radova, PRO TORPEDO Rijeka, travanj/april 2014

3. У књизи: *Ветрењаче Војводине - некад и сад*, ауторке Живане Крејић, објављена су два текста:

1. Б. Милић: *Делови ветрењача и начин њиховог рада*

2. Б. Милић: *Обичаји и празноверја везана за ветрењаче*, Панчево, 2014.

Од 02. – 05. 10. 2014. године, Бранислав Милић је учествовао у раду конзерваторске радионице Смедерево 2014, чија је тема била. *Индустријско и техничко наслеђе Србије*, у организацији Друштва конзерватора Србије. Поред испомоћи на техничком снимању Старе железаре у Смедереву, држао сам излагање и презентацију на тему:

Стара црпна станица у Ченти – пример добре праксе или компромис струке и приватне инвестиције.

Током 2014. године Бранислав Милић био је један од рецензентзената и учествовао на отварању изложби и промоцији књиге у Српској Црњи и Зрењанину, ауторки: Марија Силађи –Аница Туфегџић *ЗАБОРАВЉЕНО НАСЛЕЂЕ / ELFELEDETT ÖRÖKSÉG / VERGESSENES ERBE – Градитељско наслеђе имања Жомбољ породице Чекоњић/А Csekonics család zombolyai uradalmának épített öröksége/Das Bauerbe des Csekonics-Gutes in Hatzfeld.* Издавач: Универзитет у Новом Саду - Факултет техничких наука Нови сад, Нови Сад, 2014.

За исту књигу Бранислав Милић је написао приказ за наредни број Гласника ДКС.

У задњем кварталу године вршени су теренски и истраживачки радови за програм изложбе: *Народно градитељство Мађара у селим Средњег Баната*, али до краја 2014. године није дошло до реализације због недостатка средстава, с обзиром да су суфинансирајућа средства Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање била недовољна, те се реализација планира током 2015. године.

Крајем године, Бранислав Милић је учествовао као сарадник у изради конкурсне документације за доделу средстава код три извора: код Републичког завода за заштиту споменика културе и код Министарства рада, запошљавања и социјалне политике – сектора борачко-инвалидске заштите, за конзерваторско-рестаураторске радове на меморијалима Првог светског рата у Ченти, Неузини и Јарковцу, а код Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање за два пројекта: 1. изложба *Народно градитељство Словака у Банату*, у сарадњи са Заводом за заштиту споменика културе у Панчеву и

2. изложба *Индустријско и техничко наслеђе на нивоу Војводине* за потребе поводом одржавања конференције посвећене *Европској години индустријског и техничког наслеђа 2015*, (2015 Industrial and Technical Heritage Year) која ће се одржати крајем септембра у Етнографском музеју у Београду. Носилац овог пројекта биће Завод за заштиту споменика културе Зрењанин у сарадњи са Покрајинским Заводом за заштиту споменика културе Петроварадин, Заводом за заштиту споменика културе Панчево и Међуопштинским Заводом за заштиту споменика културе Суботица. Руководилац пројекта је Бранислав Милић, етнолог Завода за заштиту споменика културе Зрењанин.

Такође је током године вршена редовна делатност везана за издавања стручног мишљења и препорука по потреби, као и учешће на разним стручним скуповима, семинарима, панел дискусијама, фестивалима и догађајима везаних за етнологију, који су организовани током 2014. године.

3. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ У ОБЛАСТИ АРХИТЕКТУРЕ

У Заводу је запослено троје архитеката. Сви су стекли звања у области конзервације. У првој половини године један архитекта је на боловоњу ради неге детета. Од јула 2014. године у овој области немамо ангажованог грађевински техничар-конзерватор. Током 2014. године у овој области су се одвијале следеће активности:

- Конзерваторски радови на СПЦ Св Николе у Меленцима које је финансирало Министарство културе РС (пројектант и конзерваторски надзор СпоменкаУрошевић, архитектаконзерватор)
- Конзерваторски радови на СПЦ Св Саве и Симеуна у Српском Итебеју (пројектант и конзерваторски надзор СпоменкаУрошевић, архитекта конзерватор)
- Конзерваторски надзор над радовима на средњовековном манастиру Домбо у Раковцу, које изводи Покрајински завод за заштиту споменика културе из Новог Сада (СпоменкаУрошевић, архитекта конзерватор)
- Израда конзерваторског пројекта Великочечкеречке штедионице за који се конкурисало за средства министарства културе за 2014. и 2015. год. (пројектант СпоменкаУрошевић, архитекта конзерватор)
- Текући послови (мере техничке заштите, сагласности на пројекте, конзерваторски надзор...).

Почетком 2014-те године наша колегиница Драгана Шијак дија, добила је награду Златну мистрију коју додељује Друштво конзерватора Србије – Секција Архитеката из фонда оснивача награде проф.арх. Милорада Димитријевића за Главни пројекат санације и реконструкције конструктивног система цркве Св. Јована Претече „Намастир“ у Ботошу.

Завршени су конзерваторски радови на следећим објектима:

1. *Парохијски дом у Перлезу* (I фаза пројектант и конзерваторски надзор Драгана Шијак)
2. *СПС св. Николе у Томашевцу* (III фаза пројектант и конзерваторски надзор Драгана Шијак)

Поводом обележавања стогодишњице избијања Првог светског рата, дат је приоритет меморијалима из тог периода, тако да су за конзерваторско-рестаураторске радове обезбеђена средства за три споменика, из два извора.

1. *Споменик српским добровољцима из Првог светског рата* у Новом Милошеву, средства обезбеђена код Министарства рада, запошљавања и социјалне политике – сектора борачко-инвалидске заштите.
2. *Споменик жртвама Првог светског рата у Орловату*, финансијска средства обезбеђена по конкурс, преко Републичког завода за заштиту споменика културе из Београда
3. *Споменик палим добровољцима из Првог светског рата на Добруци* у Ботошу, средства обезбеђена код Министарства рада, запошљавања и социјалне политике – сектора борачко-инвалидске заштите.

У изради сва три пројекта активно је учествовала архитекта Драгана Шијак, у својству руководиоца пројекта.

Током 2014. год. објављени су ауторски текстови у домаћим стручним часописима:

1. Драгана Шијак и Бојан Којичић: *“Рестаурација Буковчеве палате“*, Гласник Друштва конзерватора Србије бр. 38, Београд 2014.

Од 27. – 28. 11. 2014. године, Драгана Шијак учествовала је у раду Годишњег скупа – Секције архитеката у Смедереву 2014, чија је тема била. *Презентација елабората које Заводи израђују за потребу издавања услова за израду планске документације*, у организацији Друштва конзерватора Србије. Драгана Шијак држала је излагање и презентацију на тему:

Претходни услови за комплекс „Пиваре“ у обухвату плана генералне регулације “Југоисток“ у Зрењанину.

У сарадњи са МЗ Ново Милошево и општином Нови Бечеј у току је извођење радова на санацији и адаптацији дела Житног магацина, радови су отпочели крајем 2014. Године.

Крајем године, архитекте су учествовале у изради конкурсне документације за доделу средстава код три извора: код Републичког завода за заштиту споменика културе и код Министарства рада, запошљавања и социјалне политике – сектора борачко-инвалидске заштите, за конзерваторско-рестаураторске радове на меморијалима Првог светског рата у Ченти, Неузини и Јарковцу, и „Пинова вила“ у Зрењанину:

Такође је током године вршена редовна делатност везана за издавања стручног мишљења и препорука по потреби, као и учешће на разним стручним скуповима, семинарима, панел дискусијама, фестивалима и догађајима везаних за архитектуру, који су организовани током 2014. године.

4. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СЕКРЕТАРА

Током 2014. године активности секретара биле су усмерене на:

- измене и допуне нормативних аката установе, ,
- израда аката из области радних односа,
- израда решења о мерама техничке заштите,
- вођење поступака јавних набавки, сачињавање извештаја за Управу за јавне набавке.
- вођење управног поступка,
- сарадња са другим органима,
- подношење жалби,
- рад са странкама,
- пружање савета и помоћи запосленима,
- припремање материјала за рад управног и надзорног одбора,
- учествовање на саветовањима и секцијама које прате законску регулативу везану за рад завода.

5. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ АРХИВИСТЕ

- **Израда предлога Одлука о утврђивању објеката и целина за културно добро** (ПКИЦ Старо Врањево, ПКИЦ Центар Зрењанина, Бибићева кућа, Хонведска касарна, Пивара Лазара Дунђерског)
- **Стручне публикације** (Грађа за проучавање споменика културе Војводина XXVIII – тема „Прилог биографији Јаноша Пањија, грађевинског мајстора из Великог Бечкерека“ и Гласник ДКС бр. 39 – тема: Обнова споменика српским добровољцима из Првог светског рата у Новом Милошеву.
- **Теренски рад** (Део тима за конзерваторски надзор за рестаураторске радове на обнови Парохијског дома у Перлезу и споменика српским добровољцима из Првог светског рата у Новом Милошеву)
- **Просторни планови** - израда услова и мера заштите за План генералне регулације центра Зрењанина.
- **Истраживачки рад** – прикупљање Извода из земљишних књига парцела у оквиру ПКИЦ Центар Зрењанина. Скенирање планова Фонда „Градско поглаварство Петровград“ из градског архива.
- **Предавања и презентације** – одржано предавање на међународном скупу у Сенти поводом 100 година од изградње сенћанске градске куће – тема „Жупанијска палата у Великом Бечкереку“.
- **Редовно ажурирање и вођење сајта** / www.zrenjaninheritage.com

6. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ИСТОРИЧАРА УМЕТНОСТИ

1. Завршен рад на писању предлога Одлуке у вези са стављањем под заштиту амбијенталне целине „Стари центар Врањева“ у Врањеви. Врањево је данас део Новог Бечеја а некада, крајем 18. века, припадало је Великокикиндском диштрикту. Предлог Одлуке је предат у Републички завод за заштиту споменика културе у Београду на даље усаглашавање и усвајање.

2. Започет рад на писању Одлуке о стављању под заштиту Просторне – културно историјске целине „Стари центар Новог Бечеја“ за амбијенталну целину.

3. Као део тима за надзор над конзерваторско-рестаураторским радовима, В. Мајсторовић, заједно са С. Урошевић, надгледала радове над двама црквама који су и завршени 2014. године. У питању су Спц св. Николе у Меленцима и Спц св. Саве и св. Симеона у Српском Итебеју.
4. Завршени истраживачки послови и скенирање документације у Историјском архиву Зрењанина на тему градитељске и индустријске баштине нашег града.
5. Завршени истраживачки послови у ИАЗ на прикупљању архивске грађе у вези са стручном темом, Архитектура сецесије у Зрењанину. Написана монографска студија на исту тему.
6. Посредовање на издавању потврда при извозу уметничких предмета у иностранство.
7. За стручне часописе „Грађа за проучавање споменика културе Војводине“ и „Гласник друштва конзерватора Србије“ током протекле године објављени су стручни текстови, запослених историчара уметности, В. Мајсторовић и В. Каравиде.

ИЗВРШЕЊЕ ПЛАНА ПОСЛОВАЊА У 2014. ГОДИНИ.

ЕКОНОМСКА КЛАСИФИКАЦИЈА	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ	ПЛАН ЗА 2014 ГОДИНУ			ОСТВАРЕЊЕ ПЛАНА ЗА 2014 ГОДИНУ		
		СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА ГРАДА	СРЕДСТВА ИЗ СОПСТВЕНИХ ИЗВОРА	СРЕДСТВА ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА	СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА ГРАДА	СРЕДСТВА ИЗ СОПСТВЕНИХ ИЗВОРА	СРЕДСТВА ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА
	Расходи за запослене	10.022.000	100.000		9.914.951	59.783	
412	Социјални доприноси на терет послодавца	1.793.000	19.000		1.774.774	10.703	
413	Накнаде у натури	15.000	0		12.000		
414	Социјална давања запосленима	430.000	0		426.601		
415	Накнаде трошкова за запослене- превоз на посао и са поасла	280.000			271.200		
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	280.000			277.768		
421	Стални трошкови	820.000	106.000	190.812	754.056	79.019	185.903
422	Трошкови путовања	172.000	100.000	259.910	100.700	107.989	233.167
423	Услуге по уговору	1.880.000	153.000	370.400	1.489.017	134.572	285.008
424	Специјализоване услуге	27.000	0	20.000	25.592		1.840
425	Текуће поправке и одржавање	14.000.000	20.000	8.904.639	6.914.308	16.320	7.236.608
426	Материјал	490.000	66.000	121.376	365.108	41.708	99.988
465	Остале текуће дотације по закону	91.700	1.000		91.680	459	
482	Порези и оба везне таксе и казне	12.000	7.000		11.550	3.572	
	У К У П Н О	30.312.700	572.000	9.867.137	22.429.305	454.124	8.042.515

Посебне напомене:

Као и до сада, неке активности нису реализоване. Разлог је тај што надлежна министарства и секретаријати нису одобриле средства за суфинансирање.

Техничка и стручна опремљеност Завода је добра, али не и довољна. Највећи проблем је финансијска служба где ради само један запослени, а закон прописује да једно лице не може бити рачунопологач и благајник.

Проблем са радником који би обављао послове заштите на раду, превазиђен је тако што је ангажована агенција.

Закон о јавним набавкама је предвидео „службеника за јавне набавке“. Ове послове тренутно обавља секретар. Обзиром на укупан износ набавки на годишњем нивоу, сматрамо да би било добро да се запосли један службеник за обављање јавних набавки.

И као треће, Заводу је неопходно ангажовање једног информатичара. Наиме, у последних годину дана повећао се број електронских програма преко којих једино могу да се обављају послови у финансијама, јавним набавкама и пријави и одјави запослених, а сада се појавио и програм који обухвата обједињену процедуру за добијање грађевинских дозвола, а ми смо део тог система. Службеници који обављају те послове не умеју да се снађу у случају грешака и измена на софтверу и тада посао трпи.

Осим ових организационих проблема, Завод има посебан проблем који се тиче неадекватног простора у коме је тренутно смештен. Уколико се убрзо не изврши санација просторија у којима смо били, и у којима нам се налази добар део опреме и скоро цела документација, узимајући у обзир да немамо телефонку и факс линију, у великој смо опасности да служба Министарства културе РС донесе закључак да не испуњавамо услове за рад.

С обзиром на све горе изнето, можемо рећи да смо, у овако тешким условима, дали свој максимум.

Директор
Милан Ковачевић, с.р.